

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност

Енемона АД („Дружеството-майка“) първоначално е регистрирано като колективна фирма през 1990 година, а през 1994 Дружеството е пререгистрирано като акционерно дружество. Адресът на Дружеството по съдебна регистрация е в гр. Козлодуй, ул. Панайот Хитов 1А. Дружеството-майка има статут на публично акционерно дружество и акциите от капитала му са регистрирани в Комисията за финансов надзор с цел търговия на Българската фондова борса. Основен акционер в Дружеството към 31 декември 2010 и 2009 е Дичко Прокопиев Дичков. През финансовата година не е имало промени в правния статус на Дружеството-майка.

Предметът на дейност на Дружеството-майка е строително-монтажни дейности, което включва всички строителни дейности, от инженеринг до монтаж и строителство.

В консолидация се включват следните дъщерни дружества на Дружеството-майка:

Дружество	Описание на дейността	Дял	
		Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Агро Инвест Инженеринг АД	Обработка на земеделска земя	99.98%	99.98%
Енемона Ютилитис ЕАД	Търговия на електроенергия	100.00%	100.00%
ФЕЕИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – секюритизация на вземания	70.76%	70.76%
Пирин Пауър АД	Проектиране и изграждане на проекти в енергетиката	100.00%	90.00%
ФЕНИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – покупка на недвижими имоти	69.23%	69.23%
Хемусгаз АД	Изграждане на компресорни станции	50.00%	50.00%
Еско инженеринг АД	Проекти за отопление и климатизация	99.00%	99.00%
Солар Енерджи ООД	Проект за слънчева централа	80.00%	80.00%
НЕО АГРО ТЕХ АД	Рекултивация на терени	90.00%	90.00%
ТФЕЦ Никопол ЕАД	Изграждане на електроцентрала	100.00%	100.00%
Енемона-Гълъбово АД	Строителни договори	91.13%	91.11%
Неврокоп-газ АД	Търговия с газ	90.00%	90.00%
ЕМКО АД	Строителни договори	77.36%	77.36%
Ломско пиво АД	Производство на бира	53.04%	51.60%
Регионалгаз АД	Проекти за газификация	50%	50%

Базата и принципите за изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет са оповестени в бележка 2.2. по-долу.

През месец май 2010 Групата регистрира клон в Република Словакия във връзка с изпълнение на строителен договор.

Към 31 декември 2010 и 2009 в Групата работят съответно 1,859 и 2,090 служители.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност (продължение)

През 2010 ръководството на Дружеството-майка взе решение за продажбата на инвестициите си в капитала на Агро Инвест Инженеринг АД и Ломско Пиво АД. Дружеството-майка е приело програма за освобождаване от инвестициите в двете дружества и е започнало конкретни действия за реализиране на продажба на дела си в двете дружества. Към 31 декември 2010 двете дружества не са във вид на незабавна продажба, поради което дълготрайните и краткотрайните активи на Ломско пиво АД и Агро Инвест Инженеринг АД са класифицирани според своята икономическа същност и в съответствие с груповата счетоводна политика, а не като активи за препродажба в съответствие с изискванията на МСФО 5 Нетекучи активи държани за продажба и преустановени дейности.

На 31 март 2011 Дружеството-майка подписва договор за продажбата на 99.98% от капитала на Агро Инвест Инженеринг АД в едно с притежаваните от него към този момент 49.96% от акциите на „Ломско пиво” АД на обща стойност 18,422 хил. лв. (виж също бележка 36).

2. Счетоводна политика

2.1 Обща рамка на финансово отчитане

Този консолидиран финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

Промени в МСФО

Стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са влезли в сила за отчетни периоди започващи на или след 1 януари 2010:

- МСФО 1 (ревизиран) Прилагане за първи път на МСФО, приет от ЕС на 25 Ноември 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- МСФО 3 (ревизиран) Бизнес комбинации, приет от ЕС на 3 Юни 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО - Допълнителни условия за освобождаване на дружества, прилагачи МСФО за първи път, приети от ЕС на 23 Юни 2010 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- Изменения на МСФО 2 Плащане на базата на акции - групови сделки за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства, приети от ЕС на 23 Март 2010 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- Изменения на МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети, приети от ЕС на 3 Юни 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване относно позиции, отговарящи на критериите да бъдат определени като позиции за хеджиране, приети от ЕС на 15 Септември 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- Изменения на редица стандарти и разяснения „Подобрения на МСФО (2009)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО, публикуван на 16 Април 2009, приет от ЕС на 23 Март 2010 (МСФО 2, МСФО 5, МСФО 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 18, МСС 36, МСС 38, МСС 39, КРМСФО 9 и КРМСФО 16), с цел основно отстраняване на противоречия и изясняване на формулировката, приети от ЕС на 23 Март 2010 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 Януари 2010);
- КРМСФО 12 Концесионни споразумения за услуги, приет от ЕС на 25 Март 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 30 март 2009);
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижим имот, приет от ЕС на 22 Юли 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010);
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, приет от ЕС на 4 Юни 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009);
- КРМСФО 17 Разпределения на непарични активи на собствениците, приет от ЕС на 26 Ноември 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009);
- КРМСФО 18 Прехвърляне на активи от клиенти, приет от ЕС на 27 Ноември 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009).

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- Изменения на МСС 24 Оповестяване на свързани лица – опростяване на изискванията за оповестяване за държавни предприятия и разясняване на определението за свързано лице, приети от ЕС на 19 Юли 2010 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2011);
- Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: „Представяне” - отчитане на емисии на права, приети от ЕС на 23 Декември 2009 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 Февруари 2010);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – Ограничени условия за освобождаване от изискванията на МСФО 7 за оповестяване на сравнителна информация от дружествата, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 30 Юни 2010 (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 Юли 2010);

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

- Изменения на КРМСФО 14 МСС 19 - Ограничението на актив по дефинирани доходи, минимални изисквания за финансиране и тяхното взаимодействие – Предплащане на минимално изискване за финансиране, приети от ЕС на 19 Юли 2010 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2011 година);
- Изменения на различни стандарти и разяснения „Подобрения на МСФО (2010)“ произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО, публикуван на 6 Май 2010 (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КРМСФО 13) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировката, приети от ЕС на 18 февруари 2011 (измененията са приложими за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2010 или 1 Януари 2011 в зависимост от съответния стандарт или разяснение).
- КРМСФО 19 Погасяване на финансови задължения чрез капиталови инструменти, приет от ЕС на 23 Юли 2010 (в сила за годишни финансови периоди започващи на или след 1 юли 2010).

Групата е избрала да не приема тези стандарти, изменения и разяснения преди датата на влизането им в сила. Групата очаква приемането на тези стандарти, изменения и разяснения да не окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане.

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС:

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества, прилагащи за първи път МСФО (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 Юли 2011);
- Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – трансфериране на финансови активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 Юли 2011);
- Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода - отсрочени данъци: възстановимост на активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 Януари 2012);

Групата очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху консолидирания отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който използва един метод за определяне дали финансовият актив е оценен по амортизирана или по справедлива стойност, замествайки множеството различни правила в МСС 39. Подходът в МСФО 9 се базира на начина, по който Групата управлява финансовите си инструменти (бизнес модел) и специфичните парични потоци за финансовите активи. Новият стандарт също така изисква използването на един метод за обезценка, замествайки различните методи в МСС 39.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.2 База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена, с изключение на определени финансови инструменти и намерената стойност на сградите при прилагане за първи път на МСФО.

Този консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на текущото начисляване и действащото предприятие.

2.3 Принципи на консолидация

Към 31 декември 2010 и 2009 Групата се състои от Дружеството-майка и дъщерните дружества изброени в бележка 1.

Дъщерно дружество е дружество, което Дружеството-майка може да контролира чрез определяне на финансовата му и оперативна политика, или по друг начин, в степен която му позволява да извлича икономическа изгода от дейността му. Най-често упражняването на контрол е съпроводено с притежаване на повече от половината от правата на глас в дадено дружество.

Отчетите на дъщерното дружество подлежат на пълна консолидация от момента, в който контролът бъде придобит ефективно от Дружеството-майка и се изключват от консолидирания отчет, когато дружеството престане да бъде контролирано от Дружеството-майка.

Когато е необходимо, са извършени корекции и рекласификации на финансовите данни от индивидуалните отчети на дъщерните дружества с цел уеднаквяване на счетоводните им политики с политиката на Дружеството-майка.

Всички съществени вътрешно-групови салда и вътрешно-групови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Неконтролиращи участия в дъщерни дружества се оповестяват отделно от собствения капитал на Групата. Участието на неконтролиращи акционери се оценява при първоначалното признаване на бизнес комбинацията по един от следните два начина: (1) по справедлива стойност или (2) като пропорционалния дял на неконтролиращите участия в справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество. Изборът на метод за първоначално отчитане на неконтролиращите участия се прави отделно при всяка бизнес комбинация. При последващо оценяване, салдото на неконтролиращите участия се определя като към първоначално признатото салдо се прибави дела на неконтролиращите акционери в промените в собствения капитал на дъщерното дружество. Всеобхватния доход се разпределя към неконтролиращите участия дори когато това води до отрицателно салдо на неконтролиращите участия.

При придобиването им инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по метода на покупката, който включва идентифициране на придобиващия, определяне цената на придобиване и разпределение на цената на придобиване между придобитите активи и поетите пасиви и условни задължения. Цената на придобиване се определя като съвкупност от справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и капиталовите инструменти, емитирани от придобиващия, в замяна на контрола над придобивания, както и разходите пряко свързани със сделката. Превिशаването на цената на придобиване над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания, се отчита като репутация. В случай, че цената на придобиване е по-ниска от дела на инвеститора в справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество, разликата се признава директно в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация (продължение)

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Предприятия, в които Групата има значително влияние, но не и контрол, са включени в консолидирания финансов отчет като асоциирани дружества (виж бел. 2.13). Значително влияние е правото на участие във финансовите и оперативни решения на асоциираното предприятие, но не и контрол върху тези решения.

2.4 Бизнес комбинации

Съгласно изискванията на МСФО 3 Бизнес комбинации, бизнес комбинацията е обединяване на отделни предприятия или бизнеси в едно отчитащо се дружество. В случай, че дружество придобива контрол над друго дружество, което не представлява отделен бизнес, обединяването на тези дружества не се счита за бизнес комбинация. Бизнес комбинацията се отчита по метода на покупката съгласно изискванията на приложимите стандарти.

Когато в отчетни периоди след придобиването на контрола в дъщерното дружество настъпят промени, в участието на Дружеството-майка в дъщерното дружество, без това да води до загуба на контрол, промените се отчитат като операции със собствения капитал (т.е. операции със собствениците в качеството им на собственици). При такива обстоятелства преносните стойности на контролиращите и неконтролиращите участия се коригират, за да отразят промените в относителните им участия в дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която се коригират неконтролиращите участия, както и справедливата стойност на платеното или полученото възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на Дружеството-майка.

Когато Групата изгуби контрол върху свое дъщерно дружество, печалбата или загубата от сделката се определя като разликата между (1) общата сума на справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на остатъчния дял в дружеството и (2) отчетната стойност на активите (вкл. репутация), пасивите и неконтролиращото участие на продаденото дружество.

2.5 Функционална валута и валута на представяне

Съгласно българското счетоводно законодателство, Групата води своето счетоводство и изготвя финансови отчети в националната валута на Република България – българския лев, който от 1 януари 1999 е фиксиран към еврото при курс 1.95583 лева = 1 евро. За Групата функционалната валута е националната валута на Република България.

Настоящият консолидиран финансов отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.).

2.6 Операции в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута първоначално се отчитат по обменния курс на Българската народна банка (БНБ) в деня на сделката. Валутнокурсовите разлики, възникнали при уреждането на парични позиции или при преизчисляването им по курс, различен от този, при първоначалното им записване, се отчитат като финансови приходи или разходи за периода, през който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2010 са включени в този финансов отчет по заключителния обменен курс на БНБ.

2. Счетоводна политика (продължение)**2.7 Счетоводни предположения и преценки**

Изготвянето на финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави преценки и предположения, които засягат отчетната стойност на активите, пасивите и оповестяването на условните активи и пасиви към датата на финансовия отчет и отчетната стойност на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези преценки се основават на най-доброто познаване на ръководството относно настоящите събития и дейности, действителните резултати могат да се различават от тези преценки.

Критичните счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни преценки са оповестени в бел. 3 по-долу.

2.8 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, след приспадане на търговски отстъпки. Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, ако има такива.

Разходите, възникнали след въвеждане на дълготрайните активи в експлоатация, като разходи за ремонти и поддръжка, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали, освен ако не увеличават полезния живот на активите.

Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения представляват дълготрайни активи в процес на изграждане и се отчитат по себестойност. Тези разходи включват разходите по изграждане на имота и съоръженията и други преки разходи. Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират, докато съответните активи не се завършат и въведат в експлоатация.

Активите на Групата се амортизират чрез прилагане на линейния метод на амортизация. Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2010 и 2009 е както следва:

Активи	Полезен живот (години)
Сгради	От 45 г. до 51 г
Машини	От 5 г. до 7 г.
Оборудване	От 5 г. до 7 г.
Стопански инвентар	От 5 г. до 10 г.

Активи, придобити по договор за финансов лизинг се амортизират през периода на техния очакван полезен живот на същата база, както и собствените активи, или когато срокът на лизинговия договор е по-кратък от полезния живот на актива – за срока на съответния лизингов договор, ако няма разумно основание да се счита, че собствеността ще бъде придобита в края на лизинговия срок.

Печалбите или загубите, възникващи при продажба на имоти, машини или съоръжения, се определят като разлика между постъпленията и балансовата стойност на продадените активи, и се признават в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)**2.9 Инвестиционни имоти**

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради собственост на дружество със специална инвестиционна цел, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за продажба на по-високи цени.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи, които касаят придобиването на имотите. Последващите разходи, свързани с инвестиционния имот, който вече е бил признат, се прибавят към балансовата сума на инвестиционния имот, когато е вероятно, че предприятието ще получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената норма на ефективност на съществуващия инвестиционен имот. Всички други последващи разходи се признават като разходи в периода, в който са възникнали.

Последващото оценяване на инвестиционните имоти се извършва като се използва моделът на справедливата стойност, по който се оценява един инвестиционен имот след първоначална оценка по цена на придобиване, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.10 Нематериални активи

Софтуерът и лицензиите са главните компоненти, които съставляват нематериалните активи. Нематериалните активи са оценявани първоначално по цена на придобиване. Нематериалните активи се признават, ако в бъдеще е вероятно да се получи икономическата изгода, която е следствие от притежанието на актива, и стойността на актива може да бъде оценена достоверно. След първоначалното признаване, нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Нематериалните активи се амортизират за полезния си живот чрез използване на линейния метод.

Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2010 и 2009 е както следва:

Нематериални активи	Полезен живот (години)
Софтуер	7
Лицензи, патенти, търговски марки и права	17

2.11 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват разходи по проучване и оценка, свързани с откриването на конкретни минерални ресурси и се отчитат в съответствие с МСФО 6 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси. Тези активи се отчитат по себестойност, минус натрупана амортизация и загуба от обезценка.

Групата капитализира разходите по активите по проучване и оценка на минерални ресурси от датата на получаване на право за проучване докато стане възможно да бъдат доказани техническата изпълнимост и търговската приложимост на минералния ресурс. След тази дата Групата рекласифицира активите по проучване и оценка на минерални ресурси като нематериални активи и започва да ги амортизира на база на очаквания им полезен живот.

Активите по проучване и оценка се преценяват за наличие на обезценка, когато факти и обстоятелства подсказват, че балансовата стойност на актив по проучване и оценка може да надвишава неговата възстановима стойност.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.12 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

На всяка дата на изготвяне на отчета за финансовото състояние Групата извършва преглед на балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи, за да определи дали съществуват индикации за настъпила обезценка. Ако съществува такава индикация, се определя възстановимата стойност на актива, за да се определи размера на загубата от обезценка, ако има такава. В случай, че не е възможно да се определи възстановимата стойност на отделния актив, Групата определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Нематериални активи с неопределен полезен живот и нематериални активи, които не са на разположение за ползване, се тестват за обезценка ежегодно и също така, когато съществува индикация за обезценка на актива.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността в употреба. При оценяване стойността в употреба, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до настоящата им стойност чрез дисконтова ставка преди данъчно облагане, която отразява настоящата пазарна оценка на стойността на парите и специфичните за актива рискове.

Ако възстановимата стойност на актив (или генерираща парични потоци единица) е по-малка от балансовата му стойност, то последната се намалява до възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се признава незабавно за разход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се счита за намаление на преоценката.

В случай на възстановяване на загубата от обезценка, балансовата стойност на актива (или на единицата, генерираща парични постъпления) се увеличава до променената му възстановима стойност, но така, че намалената балансова стойност да не превишава балансовата стойност, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив (генерираща парични потоци единица). Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага като приход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай възстановяването на обезценка се счита за увеличение на преоценката.

2.13 Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие е това, върху което „Енемона” АД, пряко или косвено посредством едно или повече дъщерни дружества, упражнява значително влияние, но което не представлява дъщерно предприятие или съвместно контролирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на асоциираното предприятие, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

В настоящия консолидиран финансов отчет Енемона АД отчита инвестиции в асоциирани предприятия по капиталовия подход, т.е. отчита дела на печалбите и загубите на асоциираното дружество.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14 Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящите консолидирани финансови отчети е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

2.15 Материални запаси

Материалните запаси се състоят от материали, готова продукция, стоки и незавършено производство.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване/себестойността и нетната реализируема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, разходите за преработка, както и други разходи, които възникват във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящето им местоположение и състояние. Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с всички разходи за довършване и разходите, които ще възникнат при маркетинга, продажбата и разпространението. Потреблението на материалните запаси се извършва по метода „първа входяща - първа изходяща“.

При внос на материали се използва обменният курс от датата на издаване на фактурата.

2.16 Доходи на персонала

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (виж бел. 18). Сумата, отчетена в отчета за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Групата за обезщетения при пенсиониране.

2.17 Лизинг

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Всеки друг лизинг се класифицира като оперативен лизинг.

Финансов лизинг

В началото на лизинговия договор финансовият лизинг се признава като актив на Групата в размер, който в началото на лизинговия срок е равен на по-ниската стойност от справедливата стойност на наетата собственост и сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Съответстващото задължение към лизингодателя се отчита в отчета за финансовото състояние като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неизплатеното задължение, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17 Лизинг (продължение)

Оперативен лизинг

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят ползва изгодите от наетия актив. Условните разходи за наем се признават като разход, в периода, в който възникват.

Когато се получават стимули при договаряне на оперативен лизинг, те се признават като пасив. Общата полза от стимулите се признава като намаление на разходите за наем през срока на лизинга на линейна база, освен ако друга системна база не представя разпределението във времето на ползите за лизингополучателя от използването на лизинговия актив.

2.18 Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящи задължения (правно или конструктивно) в резултат на минало събитие, има вероятност за погасяване на задължението да е необходим поток, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Стойността, призната като провизия, е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към датата на отчета за финансовото състояние, като се вземат предвид рисковете и несигурностите около задължението. Когато провизия се измерва с паричните потоци, определени за погасяването на сегашното задължение, то балансовата стойност на провизията представлява настоящата стойност на паричните потоци.

Когато за някои или всички икономически изгоди, свързани с уреждането на задължение, се очаква да бъдат възстановени от трета страна, вземанията се признават за актив, ако е сигурно, че възстановената сума ще се получи и вземанията могат да бъдат измерени надеждно.

2.19 Данъци

Дължимите данъци се изчисляват в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат се преобразува за определени приходно-разходни позиции (като амортизация, провизии, липси и неустойки и други) в съответствие с българското данъчно законодателство.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19 Данъци (продължение)

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетени за същия или различен период директно в собствения капитал. Текущите и отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат в собствения капитал.

2.20 Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата включват парични средства в брой и в банки, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения. Ръководството на Групата счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до балансовата им стойност. Справедлива стойност е тази, за която актив може да бъде разменен или пасив да бъде уреден, между информирани и независими страни в справедлива и непринудителна сделка.

Инвестициите се признават и отписват на датата на търгуване, където покупката или продажбата на инвестиция се осъществява чрез договор, чиито условия изискват доставката на инвестицията в рамките на определения от съответния пазар срок, и първоначално се оценяват по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката, с изключение на тези финансови активи, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които първоначално се измерват по справедлива стойност.

2.20.1 Финансови активи

Финансовите активи се класифицират в следните специфични категории: „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“, „инвестиции, държани до падеж“, „финансови активи на разположение за продажба“ и „заеми и вземания“. Класификацията зависи от типа и целта на финансовите активи и се определя при първоначалното им признаване.

Търговските вземания, заемите и другите вземания, които имат фиксирани или определими плащания, които не се търгуват на активен пазар, се класифицират като „заеми и вземания“.

Към 31 декември 2010 и 2009 Групата не притежава „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват парични средства в брой и по сметки в банки. Групата счита всички високоликвидни финансови инструменти с матуритет 3 месеца или по-малко за парични еквиваленти. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и еквиваленти включват парични средства и парични еквиваленти, както е описано по-горе.

- 2. **Счетоводна политика (продължение)**
- 2.20 **Финансови инструменти (продължение)**
- 2.20.1 **Финансови активи (продължение)**

Заеми и вземания

Заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва, с изключение на текущите вземания, където признаването на лихвата би било незначително. Предоставените заеми от Групата и вземанията по финансиране на дейности за енергийна ефективност са представени в отчета за финансовото състояние като „Предоставени заеми и вземания”, а търговските вземания – в „Търговски и други вземания”.

Търговските и други вземания са представени по тяхната номинална стойност, намалена с евентуална загуба от обезценка. На база на преглед на вземанията към края на годината се извършва преценка за загуби от обезценка и несъбираемост.

Финансови активи, освен такива, отчитани по справедлива стойност чрез печалбата или загубата, се преценяват за наличие на индикации за обезценка към датата на изготвяне на финансовия отчет. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

За определени категории финансови активи, като търговски вземания, активи, за които се преценява, че не се обезценяват индивидуално, са последващо преценявани за обезценка на колективна база. Обективни доказателства за обезценка на портфейл от вземания може да включва минал опит на Дружеството по събиране на плащания, увеличаване броя на закъснелите плащания в портфейла за повече от средния кредитен период от 180 дни, както и наблюдавани промени в националните или местните икономически условия, които са свързани с просрочването на вземанията.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, стойността на загубата от обезценка е разликата между балансовата стойност на активите и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Групата за търгуване, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата. Финансовите активи на разположение за продажба представляват придобити компенсаторни инструменти, които се търгуват на Българската Фондова Борса.

С изключение на финансовите активи на разположение за продажба, ако в последващ период стойността на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да се препише на събитие след признаването на обезценката, предходната призната загуба от обезценка се отразява в отчета за всеобхватния доход до степента до която балансовата стойност на инвестицията, в деня в който обезценката се отразява, не превишава стойността, която амортизираната стойност би имала, ако не се признава обезценка.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.20 Финансови инструменти (продължение)

2.20.2 Емитирани финансови пасиви и капиталови инструменти

Класификация като дългови или капиталови

Дълговите и капиталовите инструменти се класифицират като финансови пасиви или капиталови в съответствие със същността на договорното споразумение.

Капиталови инструменти

Капиталов инструмент е всеки договор, който свидетелства за остатъчен интерес в активите на Групата след приспадане на всичките му пасиви. Капиталовите инструменти се отчитат по получените постъпления, нетно от разходите по емитирането им.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват получени заеми (банкови заеми, облигационни заеми и други заети средства) и търговски и други задължения.

Заемите първоначално се оценяват по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършване на транзакцията. Впоследствие заемите се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

Заемите се признават като краткосрочни, освен в случаите, при които Групата има безусловното право да отложи плащането на задължението за поне 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние.

Търговските и други задължения са оценени по стойността, по която се очаква да бъдат погасени в бъдеще.

2.21 Приходи и разходи по строителни договори

Групата класифицира като договор за строителство всеки един договор, в който е конкретно договорено изграждането на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция или тяхната крайна цел или предназначение.

Приходите по договора се измерват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Разходите по договора включват всички преки разходи, които се отнасят към договора. Разходи, непредвидени в договора като административни разходи и разходи за продажба са признати през отчетния период независимо от етапа на завършеност на договора.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.21 Приходи и разходи по строителни договори (продължение)

Когато резултатът от договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство се признават в съответствие с етапа на завършеност на дейността по договора към датата на отчета за финансовото състояние, изчислен като отношение на извършените до момента разходи по договора към очаквания общ размер на разходите по договора. Очакваните загуби по договор за строителство се признават като разход в отчета за всеобхватния доход.

Измененията в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули се признават до степента, до която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

В случай, че резултатът от договор за строителство не може да бъде оценен надеждно, приходите се разпознават в размера на извършените разходи, свързани с договора, ако те се считат, че могат да бъдат възстановени от клиента.

2.22 Други приходи и разходи

Приходите от продажба на продукция се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от продажби на стоки и услуги се признават в момента на възникването им, независимо от паричните постъпления и плащания, когато Групата изпълни условията на продажбите и значителните рискове и изгоди, свързани със собствеността върху стоките, са прехвърлени на купувача.

Разходите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите. Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават в отчета за всеобхватния доход на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия/ефективния лихвен процент.

Разходи по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба. Инвестиционния доход от временното инвестиране на средствата от заеми, отпуснати изрично за определен актив намаляват сумата на разходите по заеми за капитализиране.

Извършваните сделки се анализират от Групата с цел да се идентифицира наличие или отсъствие на агентско взаимоотношение. Процесът обхваща обстоятелствата около рисковете и ползите, които се понасят от Групата, при продажбата на стоки или предоставянето на услуги. Когато не е установено агентско взаимоотношение приходите и разходите за сделките извършвани от Групата се представят като брутни суми в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.23 Грешки и прекласификации в предходни отчетни периоди

Грешки от предходни периоди

Грешки от предходни периоди са пропуски, неточности или несъответствия в консолидирания финансов отчет на Групата, възникващи в резултат на пропусната или неправилно използвана надеждна информация. Това е информация, която е била налична към момента на одобрение за издаване на консолидирания финансов отчет или такава, за която се предполага, че е било възможно да бъде получена и използвана при изготвянето и представянето на този отчет. Те се коригират ретроспективно като се преизчислява сравнителната информация или началните салда на активите и пасивите. Корекцията се отразява в първия консолидиран финансов отчет, одобрен за издаване след откриването им. През 2010 Групата е коригирала грешка при представяне на активи по проучване и оценка на минерални ресурси, както е оповестено в бел. 33.

Прекласификации на сравнителна информация

Представянето и класификацията на статиите във консолидирания финансов отчет се запазват и през различните отчетни периоди, за да се осигури съпоставимост на сравнителната информация. Прекласификации във консолидирания финансов отчет са правят само ако е налице един от следните фактори:

- В резултат на настъпила значителна промяна в характера на дейността на Групата или при прегледа на финансовия отчет, ръководството определи, че друго представяне или класификация ще бъдат по-подходящи или
- даден МФСО изисква промяна в представянето.

Както е оповестено в бел. 33, през 2010 Групата е променила представянето на вземания от клиенти по ЕСКО договори поради увеличение на обема на тези дейности. Сравнителната информация е прекласифицирана съответно.

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки, които се отразяват на отчетените стойности на активите, пасивите и оповестяванията на условните активи и задължения към датата на отчета за финансовото състояние и върху отчетените стойности на приходите и разходите през отчетния период. Тези преценки се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, като действителните резултати биха могли да се различават от тези преценки.

Както е оповестено в бел. 2.18 признаването на приходи по строителни договори изисква определяне на етап на завършеност на всеки договор за строителство. Този етап се определя на база на наличната информация за общата стойност на подлежащото на получаване възнаграждение и общите разходи по съответния договор. Общата стойност на разходите по договори за строителство зависи от обема и стойността на строителните дейности, които предстои да бъдат извършени, за да се изпълнят ангажиментите на Групата. Обемът и стойността на бъдещите дейности зависят от бъдещи фактори, които могат да се различават от преценките на ръководството.

Други съществени източници на несигурност са преценката на ръководството по отношение на нуждата от обезценка на вземанията и определянето на полезния живот на дълготрайните материални и нематериални активи.

През 2010 и 2009 в резултат на глобалната финансова и икономическа криза, в българската икономика се наблюдава спад в икономическо развитие, който засяга широк кръг от индустриални сектори. Това води до забележимо влошаване на паричните потоци и намаляване на доходите и в крайна сметка – до съществено влошаване на икономическата среда, в която Групата оперира. В допълнение, нарастват съществено ценовият, пазарният, кредитният, ликвидният, лихвеният, оперативният и другите рискове на които е Групата е изложена. В резултат, нараства несигурността относно способността на клиентите да погасяват задълженията си в съответствие с договорените условия. Поради това, размерът на загубите от обезценка на предоставени лихвени заеми, вземания от клиенти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли съществено да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. **Имоти, машини и съоръжения**

	Земя	Сгради	Машини и съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>							
1 ЯНУАРИ 2009	17,704	19,282	14,407	13,822	5,714	7,035	77,964
Придобити	2,621	53	1,444	1,871	401	8,968	15,358
Прехвърлени	291	5,173	3,908	80	381	(9,833)	-
Отписани	(258)	(30)	(422)	(3,974)	(851)	-	(5,535)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	20,358	24,478	19,337	11,799	5,645	6,170	87,787
Придобити		15	258	37	203	13,408	13,921
Прехвърлени	3,145	9,175	1,170	17	116	(13,623)	-
Отписани	(990)	(114)	(13)	(338)	(21)	(3)	(1,479)
31 ДЕКЕМВРИ 2010	22,513	33,554	20,752	11,515	5,943	5,951	100,229
<i>Натрупана амортизация</i>							
1 ЯНУАРИ 2009	-	3,546	5,552	2,239	2,050	-	13,387
Разход за амортизация	-	552	2,188	1,260	510	-	4,510
Отписани	-	(1)	(197)	(680)	(366)	-	(1,244)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	-	4,097	7,543	2,819	2,194	-	16,653
Разход за амортизация		549	2,305	870	602	-	4,326
Отписани		(17)	(3)	(136)	(3)	-	(159)
31 ДЕКЕМВРИ 2010	-	4,629	9,845	3,553	2,793	-	20,820
<i>Балансова стойност</i>							
01 януари 2009	17,704	15,736	8,855	11,583	3,664	7,035	64,577
31 декември 2009	20,358	20,381	11,794	8,980	3,451	6,170	71,134
31 декември 2010	22,513	28,925	10,907	7,962	3,150	5,952	79,409

Към 31 декември 2010 и 2009 машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност съответно 8,177 хил. лв. и 9,596 хил. лв. са наети по договор за финансов лизинг (виж също бел. 17).

Към 31 декември 2010 и 2009 дълготрайни материални активи с балансова стойност съответно 39,495 хил. лв. и 22,295 хил. лв. са заложиени като обезпечение по договори за банков кредит (виж също бел. 16).

5. **Инвестиционни имоти**

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Стойност към началото на годината	742	742
Продажби	(192)	-
Стойност към края на годината	550	742

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. Инвестиционни имоти (продължение)

Към 31 декември 2010 и 2009 Групата е направила преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност. Справедливата стойност на имотите е определена от независим лицензиран оценител и е равна на балансовата стойност. През 2009 няма придобиване или продажба на инвестиционни имоти. През 2010 са продадени инвестиционни имоти на стойност 192 хил.лв.

Инвестиционните имоти на Групата се отдават под наем. Приходите от наеми отчетени през 2010 и 2009 година в отчета за всеобхватния доход са в размер на 93 хил.лв и 91 хил. лв. съответно.

6. Нематериални активи

	Права върху собственост	Програмни продукти	Общо
<i>Отчетна стойност</i>			
1 ЯНУАРИ 2009	2,632	362	2,994
Придобити	30	13	43
Отписани	-	(1)	(1)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	2,662	374	3,036
Придобити	9	20	29
Отписани	-	-	-
31 ДЕКЕМВРИ 2010	2,671	394	3,065
<i>Натрупана амортизация</i>			
1 ЯНУАРИ 2009	700	179	879
Разход за амортизация	108	47	155
Отписани	-	(1)	(1)
31 ДЕКЕМВРИ 2009	808	225	1,033
Разход за амортизация	112	43	155
Отписани	-	-	-
31 ДЕКЕМВРИ 2010	920	268	1,188
<i>Балансова стойност</i>			
01 януари 2009	1,932	183	2,115
31 декември 2009	1,854	149	2,003
31 декември 2010	1,751	126	1,877

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват капитализирани разходи по енергиен проект Ломски лигнити. Проектът Ломски лигнити е свързан с получаване на концесия за добив на лигнити от Ломското лигнитно находище.

Проектът Ломски лигнити стартира през октомври 2007 със сключване на договор за търсене и проучване между Дружеството-майка и Министерството на икономиката и енергетиката. Към 31 декември 2010, 2009 и 2008 активите по проучване и оценката на минерални ресурси са в размер на 1,555 хил. лв., 1,289 хил. лв. и 594 хил. лв. Към тези дати Групата не е начислявала амортизация на активите, тъй като не е определена техническата изпълнимост и търговската приложимост на проекта.

Към 31 декември 2010, 2009 и 2008 Групата е преценила, че няма индикации за обезценка на активите по проучване и оценка на минерални ресурси и не е начислило такава.

8. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия към 31 декември 2010 и 2009 са както следва:

ДРУЖЕСТВО	Дял		ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ	
	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Алфа Енемона ООД	40%	40%	4	4
Свиленград-газ АД	-	30%	-	247
ОБЩО			4	251

В настоящия консолидиран финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия са представени по метода на собствения капитал, отчитайки дела на печалбите и загубите на асоциираните дружества.

Делът на Групата в печалбите на асоциираните дружества са както следва:

Свиленград-газ АД	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Общо активи	-	2,829
Общо пасиви	-	922
Нетни активи	-	1,907
Дял на Дружеството в нетните активи на асоциираното дружество	-	572

Свиленград-газ АД	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Общо приходи	-	2
Обща печалба за периода	-	(51)
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	-	(15)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

8. Инвестиции в асоциирани предприятия (продължение)

Алфа Енемона ООД	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Общо активи	401	448
Общо пасиви	60	81
Нетни активи	341	367
Дял на Дружеството в нетните активи на асоциираното дружество	136	147

Алфа Енемона ООД	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Общо приходи	808	895
Обща печалба за периода	314	340
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	126	136

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания

Текущите и нетекущи заеми и вземания към 31 декември 2010, 2009 и 2008 са както следва:

Нетекущи заеми и вземания

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009 (преизчислен)	Към 31.12.2008 (преизчислен)
Вземания по ЕСКО договори на Групата	15,420	8,725	8,849
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	9,913	8,462	3,590
Предоставени заеми на свързани лица	-	-	2,219
Предоставени заеми на несвързани лица	136	2,870	270
Предоставени заеми на служители	3,238	2,183	3,218
Други активи	16	-	-
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	28,723	22,240	18,146

Текущи заеми и вземания

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009 (преизчислен)	Към 31.12.2008 (преизчислен)
Вземания по ЕСКО договори – текущи	3,730	1,525	5,351
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	2,839	3,509	1,890
Предоставени заеми на свързани лица	-	391	1,105
Предоставени заеми на несвързани лица	11,569	7,555	2,715
Други активи	24	46	52
ОБЩО ТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	18,162	13,026	11,113

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания (продължение)

Вземания по ЕСКО договори на Групата представляват вземания по договори за изпълнение на инженеринг с гарантиран резултат (ЕСКО договори), при които дейността по инженеринг се извършва от Групата и е договорено разсрочено плащане. Както е оповестено в бел.33, представянето на вземанията по ЕСКО договори е променено, като сравнителната информация е прекласифицирана.

Вземания във връзка със секюритизация представляват вземания придобити по силата на договори за цесия с дружества извън Групата.

Предоставените заеми на свързани лица, несвързани лица и служители са необезпечени, с лихвен процент от 6% до 10%.

Към 31 декември 2010 и 2009 нетекущи заеми и вземания в размер на 11,676 хил. лв. и 14,416 хил. лв. съответно са заложени като обезпечение по облигационен заем и заем от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) – виж бел.16.

10. Финансови активи на разположение за продажба

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Компенсаторни инструменти	49	49
Общо финансови активи на разположение за продажба	49	49

Компенсаторните инструменти се търгуват на Българската фондова борса и са представени по справедлива стойност, определена според тяхната пазарна стойност.

11. Репутация

Репутацията в размер на 3,413 хил. лв. е формирана при придобиване на дъщерното дружество ЕМКО АД през 2008 година. Към 31 декември 2010 и 2009 Групата е направила анализ на възстановимата стойност на репутацията и не е установила обезценка.

Размерът на репутацията е определен като разликата между цената на придобиване и придобития дял от нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото дружество.

12. Материални запаси

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Материали	9,545	17,617
Готова продукция	276	299
Стоки	10	15
Незавършено производство	2,414	2,784
ОБЩО	12,245	20,715

Към 31 декември 2010 материални запаси с отчетна стойност 4,466 хил. лв. (2009: 5,498 хил. лв.) са заложени като обезпечение по кредити (виж също бел. 16).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Търговски и други вземания

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009 (преизчислен)	Към 31.12.2008 (преизчислен)
Вземания от клиенти	32,476	25,672	15,122
Удръжки	5,192	4,343	2,551
Вземания от свързани лица	13	79	2,072
Авансови плащания на доставчици	14,364	4,336	4,780
Предоставени аванси на служители	55	32	104
Други вземания	6,240	4,883	4,104
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	58,340	39,345	28,733
Обезценка на вземания от клиенти	(860)	(649)	(874)
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	57,480	38,696	27,859

Към 31 декември 2010, 2009 и 2008 търговски и други вземания в размер на 41,303 хил. лв., 36,720 хил. лв. и 28,751 хил. лв. съответно са заложен като обезпечение по договори за кредити (виж. бел. 16).

Движението на провизията за обезценка на трудносъбираеми вземания е представена по-долу:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Салдо в началото на годината	649	874
Призната загуба от обезценка на вземанията	298	175
Възстановена през периода	(86)	(394)
Реинтегрирана загуба от обезценка	(1)	(6)
Салдо в края на годината	860	649

При определяне на възстановимостта на вземанията Групата отчита промяната в кредитния риск на търговските и други вземания от датата на възникване до края на отчетния период.

Вземанията, които са просрочени по-малко от 1 година не се считат за обезценени, поради естеството на оперативния цикъл на Групата. Търговските и други вземания включват вземания, които са просрочени повече от 1 година, но ръководството счита, че те са възстановими, тъй като не е налице влошаване на кредитното състояние на клиентите. Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени е както следва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
1 - 1.5 години	5,277	2,081
1.5 – 2 години	1,099	155
Над 2 години	1,685	131
Общо	8,061	2,367

Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени не са обезпечени и Групата няма законови права за нетиране на тези вземания със свои задължения към съответните контрагенти.

След края на отчетния период 3,992 хил. лв. от просрочените, но необезценени вземания са изплатени.

13. Търговски и други вземания (продължение)

Възрастовият анализ на обезценените вземания от клиенти към 31 декември 2010 и 2009 е както следва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Под 1 година	932	1,469
1 - 1.5 години	78	706
1.5 – 2 години	72	357
Над 2 години	607	1,287
Общо	<u>1,689</u>	<u>3,819</u>

14. Парични средства

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Парични средства в банки	5,119	19,460
Блокирани парични средства в банка	1,153	1,174
Парични средства в брой	356	2,745
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В БРОЙ И В БАНКИ	<u>6,628</u>	<u>23,379</u>

Блокираните парични средства към 31 декември 2010 включват парични средства в банкова сметка, блокирани като обезпечение по договор за кредит на дъщерното дружество, ФЕЕИ АДСИЦ в размер на 1,055 хил. лв. Средствата са блокирани за периода на кредита, който е до 6 октомври 2011.

Блокираните парични средства към 31 декември 2009 включват постъпления от записаните варианти, по откритата набирателна сметка в ТБ „ОББ“ АД, във връзка с публичното предлагане на емисия варианти (виж също бел. 15) в размер на 1,014 хил.лв. Набраните средства са освободени след вписване на емисията в „Централен Депозитар“ АД през януари 2010.

За целите на консолидирания отчет за паричните потоци блокираните парични средства не са включени в паричните средства.

Към 31 декември 2010 няма други заложен парични средства като обезпечение по договори за банкови гаранции и заеми (към 31 декември 2009: 7,945 хил. лв.).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Емитиран капитал и резерви

Емитираният капитал включва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Обикновени акции – бел. 11.1	11,934	11,934
Привилегировани акции – бел. 11.2	1,103	-
Премии от издаване на акции – бел. 11.3	36,262	30,837
ОБЩО ЕМИТИРАН КАПИТАЛ	49,299	42,771

15.1. Обикновени акции

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Брой акции	11,933,600	11,933,600
Номинал на една акция в лева	1	1
ОСНОВЕН КАПИТАЛ – ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,934	11,934

Към 31 декември 2010 и 2009 собствеността върху обикновените акции е както следва:

	Към 31.12.2010	%	Към 31.12.2009	%
Дичко Прокопиев Прокопиев	7,176,153	60,13	6,952,533	58.26
Други акционери	4,757,447	39,87	4,981,067	41.74
ОБЩО ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,933,600	100,00	11,933,600	100,00

Основният капитал по обикновени акции е напълно внесен към 31 декември 2010 и 2009. Основният капитал на Групата включва непарична вноска под формата на права върху собственост върху три комбинирани марки, чиято справедлива стойност е определена на 1,400 хил. лв. чрез независим оценителски доклад. Правата върху собственост са представени като нематериални активи (виж бел. 6 по-горе).

Енемона АД е регистрирано като публично дружество и акциите на дружеството се търгуват на Българска фондова борса.

15. Емитиран капитал и резерви (продължение)**15.2. Привилегировани акции**

На 2 април 2010 Комисията за финансов надзор вписа емисията привилегировани акции на Дружеството-майка за търговия на регулиран пазар. Емисията е реализирана в размер на 1,103 хил. лв., разпределена в 1,102,901 броя привилегировани акции без право на глас с гарантиран дивидент, гарантиран ликвидационен дял, конвертируеми в обикновени акции през март 2017 с номинална стойност 1 лв. всяка. Привилегированите акции носят гарантиран кумулативен дивидент от 0.992 лв. на акция през следващите 7 години.

При първоначалното признаване Дружеството-майка е отчело издадените привилегировани акции като съставен финансов инструмент и е разграничило финансов пасив във връзка със задължението за изплащане на дивиденди, а остатъчната стойност е отчетена като увеличение на собствения капитал. Общата стойност на получените средства е разпределена както следва:

	При първоначално признаване	Към 31.12.2010
Привилегировани акции – номинал	1,103	1,103
Премии от издаване на акции	5,425	5,425
Финансов пасив по привилегировани акции	4,412	4,203
Задължения за дивиденди от привилегировани акции	-	881
ОБЩО ПОЛУЧЕНИ ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	10,940	

15.3. Премии от издаване на акции

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Салдо към 1 януари	30,837	30,837
Премии от издаване на привилегировани акции	5,425	-
Салдо към 31 декември	36,262	30,837

15.4. Резерви

Резервите на Групата представляват законови резерви и са формирани чрез решения на акционерите. Законовите резерви могат да се използват за покриване на натрупани загуби или за увеличение на капитала.

През 2009 Дружеството-майка е издало 5,966,800 броя варианти, с емисионна стойност 0.17 лв. и обща емисионна стойност 1,014 хил. лв. Всеки вариант от емисията дава право на притежателя си да запише една акция при бъдещо увеличение на капитала на Дружеството-майка срещу заплащане на емисионна стойност на новите акции, в размер на 18.50 лв., за една новоиздадена акция. Правото може да се упражни в 6-годишен срок. Както е оповестено в бележка 14 по-горе към 31 декември 2009 набраните парични средства по набирателната сметка на Дружеството-майка са в размер на 1,014 хил. лв. Тази сума, нетно от разходите по емисията, е представена като увеличение на законови резерви в консолидирания отчет за промените в собствения капитал на Групата през 2009.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Емитиран капитал и резерви (продължение)**15.5. Дивиденди**

С решение на Общото Събрание от 12 юли 2010 Дружеството-майка е разпределило дивидент в общ размер на 1,500 хил. лв., което представлява 0.1256955 лв. на акция. Датата, към която собствениците на акции имат право на дивидент е 26 юли 2010.

16. Заеми

Заемите, получени от Групата към 31 декември 2010 и 2009 са както следва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Облигационни заеми	5,886	15,201
Заеми от финансови институции	81,931	52,961
Заеми от несвързани лица	3,835	4,163
ОБЩО	91,652	72,325

16.1 Облигационни заеми

Издадените облигационни заеми към 31 декември 2010 и 2009 са както следва:

ISIN Код	Издадени дългови ценни книжа	Падеж	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
BG2100008056	Облигации с фиксирана лихва, в лева, обезпечени със застраховки финансов риск	2010	-	500
BG2100021067	Необезпечени облигации с плаваща лихва, в евро	2011	2,934	8,801
BG2100041065	Облигации с фиксирана лихва, в евро, обезпечени със залог на вземания	2011	2,952	5,900
	ОБЩО ОБЛИГАЦИОННИ ЗАЕМИ		5,886	15,201

Към 31 декември 2010 всички издадени облигации са неконвертируеми и са регистрирани за търговия на Българската фондова борса. Основните параметри по издадените облигационни заеми са както следва:

ISIN Код	Номинал	Лихвен процент	Изплащане на лихвата
BG2100021067	6,000 хил. евро.	6-месечен EURIBOR + 4.75%	6-месечно
BG2100041065	3,000 хил. евро	7.625%	6-месечно

През май 2010 беше изплатена последната главнична вноска по облигационна емисия BG2100008056. Изплащането на главницата по втория облигационен заем е на 4 равни вноски в размер на 1,500 хил. евро всяка на 29.12.2009, 29.06.2010, 29.12.2010 и 29.06.2011. Изплащането на главницата по третия облигационен заем е на 4 равни вноски с размер на 750 хил. евро всяка на 27.05.2010, 27.11.2010, 27.05.2011, 27.11.2011.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)**16.2 Заеми от финансови институции**

Получените от Дружеството заеми от финансови институции към 31 декември 2010 и 2009 са както следва:

		Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Кредитна линия – СЖ Експресбанк	(а)	13,563	-
Инвестиционни кредити – Банка ДСК	(б)	11,957	9,173
Кредитни линии – Уникредит Булбанк	(в)	14,137	11,207
Инвестиционни кредит – Уникредит Булбанк	(г)	8,299	6,247
Овърдрафт – Уникредит Булбанк	(д)	4,684	422
Инвестиционни кредити – ОББ	(е)	1,708	3,513
Овърдрафт ОББ	(ж)	6,219	6,413
Кредитна линия – Ситибанк клон София	(з)	4,890	-
Кредитна линия – Токуда банк	(и)	100	954
Кредитна линия – ING банк	(к)	496	500
Инвестиционни кредити – „Фонд енергийна ефективност”	(л)	192	466
Инвестиционен заем от Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)	(м)	11,892	9,891
Други		3,794	4,175
ОБЩО БАНКОВИ ЗАЕМИ		81,931	52,961

Основните параметри по получените банкови заеми са следните:

(а) През май 2010 е отпусната револвираща кредитна линия от Сосиете Женерал-Експресбанк в размер на 15,325 хил. евро за финансиране на проект за окабеляване и инсталиране на контролно-измервателни прибори и автоматика в 3-ти и 4-ти блокове на АЕЦ – Моховце, Словашка Република. Кредитът е обезпечен със залог върху вземанията по договора за изпълнение, залог на материали и оборудване. Към 31 декември 2010 са усвоени средства в размер на 13,563 хил. лв. Падежът на кредитната линия е 30 ноември 2012.

(б) Кредитът от Банка ДСК е отпуснат за финансиране на проекти на Групата по енергийна ефективност. Лимитът по кредита е 7,750 хил. евро като към 31 декември 2010 Групата е усвоила 11,957 хил. лв. (2009: 9,173 хил. лв.) Като обезпечение по кредита от Банка ДСК Енемона АД е издала запис на заповед, залог на бъдещи вземания от клиенти по финансираните проекти, застраховка финансов риск. Договорът за кредит е с падеж през 2014.

(в) Към 31 декември 2010 Групата е усвоила 17,014 хил. лв. по три кредитни линии, договорени с Уникредит Булбанк (2009: 11,207 хил.лв.). Лимитът по кредитните линии е общо в размер на 12,329 хил. евро. Като обезпечение по кредитите от Уникредит Булбанк Групата е учредила ипотeka върху земя и сгради и залог на настоящи и бъдещи вземания от клиент. Падежът по кредитните линии е октомври 2011, 2012, 2015 и 2017.

(г) Инвестиционните кредити от Уникредит Булбанк са два, като към 31 декември 2010 усвоената сума е в размер на 8,299 хил. лв. Отпуснат е кредит за финансиране изграждането и пускането в експлоатация на виртуален газопровод с падеж октомври 2016, който към 31 декември 2010 е в размер на 3,773 хил. лв. Кредитът е обезпечен с ипотeka върху земя и изградените върху нея станции за компресиране и декомпресиране на природен газ, залог на оборудване, залог върху настоящи и бъдещи вземания по проекта, залог върху парични средства. Отпуснат е кредит и за закупуване на офис сграда Усвоената сума към 31 декември 2010 е в размер на 4,526 хил. лв. Кредитът е обезпечен с ипотeka върху сградата и прилежащата и земя.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)

16.2 Заеми от финансови институции (продължение)

(д) Овърдрафт заемите от Уникредит Булбанк са три с лимит 3,000 хил. лв., 859 хил. лв. и 500 хил. евро и са с падеж 2011. Заемите са отпуснати за оборотни средства и са обезпечени със залог на вземания и производствено оборудване. Към 31 декември 2010 са усвоени средства в размер на 4,684 хил.лв.

(е) Инвестиционните кредити от ОББ са отпуснати за покупка на поземлени имоти и производствено оборудване. Към 31 декември 2010 и 2009 са усвоени 1,708 хил. лв. и 3,513 хил. лв. съответно. Кредитите са обезпечени с ипотека на имоти на Групата и са с падеж 2011.

(ж) Овърдрафт заемите отпуснати от ОББ са два с лимит съответно 3,500 хил. евро и 400 хил. лв. и са с падеж 2011. Към 31 декември 2010 и 2009 са усвоени суми съответно в размер на 6,219 хил. лв. и 6,413 хил. лв. Като обезпечение по овърдрафт заемите Групата е учредила ипотека върху земи и сгради.

(з) По договор за кредитна линия със Ситибанк клон – София към 31 декември 2010 Групата има усвоени суми в размер на 4,890 хил.лв. (2009: няма усвояване). Лимитът по кредитната линия е 9,429 хил. евро. Падежът по кредитната линия е 30 септември 2011.

(и) През 2010 Групата е получила кредитна линия от Токуда банк с лимит от 100 хил. лв. Към 31 декември 2010 е усвоена цялата главница. Като обезпечение е учреден залог на бъдещи вземания. Кредитната линия е с падеж март 2011 и към датата на съставяне на отчета е напълно изплатена. Към 31 декември 2009 Дружеството има друга кредитна линия от Токуда банк с лимит от 2,000 хил. лв. Към 31 декември 2009 усвоената част от главницата е в размер на 954 хил. лв. Кредитната линия е с падеж май 2010 и към 31 декември 2010 е напълно изплатена.

(к) През 2010 Групата е получила смесен лимит за условни задължения от ING Bank с размер 14,800 хил. лв., от който към 31 декември 2010 са усвоени 496 хил. лв. под формата на овърдрафт. Като обезпечение е учреден залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, ипотека върху имот, собственост на Групата и е издадена запис на заповед в полза на банката. Падежът на револвиращия кредит е декември 2012.

Лихвените проценти по банкови заеми са плаващи, на базата на EURIBOR и SOFIBOR с надбавка от 3.75% до 4.75%.

(л) Групата е получила инвестиционни кредити от Фонд за енергийна ефективност за финансиране на проекти на Групата по енергийна ефективност. Към 31 декември 2010 усвоената сума е 192 хил. лв. (2009: 466 хил.лв.). Като обезпечение е сключена застраховка финансов риск и е издадена запис на заповед в полза на банката.

16. Заеми (продължение)

16.2 Заеми от финансови институции (продължение)

(м) По силата на сключен договор за заем от 21 декември 2007 с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на обща стойност 7 млн. евро през 2010 и 2009 Групата получава средства съответно в размер на 2,335 хил. евро и 3,000 хил. евро, за финансиране на завършени проекти за енергийна ефективност с гаранитиран резултат (ЕСКО договори). Първоначалният годишен лихвен процент по заема е три месечен EURIBOR плус надбавка от 2 % платим на тримесечна база. През 2009 лихвеният процент е променен на фиксиран. През 2010 приложимият годишен лихвен процент по заема е както следва: за първия транш – 6.45%, за втория транш – 6.5%. През 2010 и 2009 са извършени лихвени плащания по договора в размер на 684 хил. лв. и 423 хил.лв. съответно. Главницата по заема се изплаща на равни тримесечни вноски (23 вноски за първи транш и 21 вноски за втори транш). Крайната дата за изплащане на заема е 4 март 2015. През 2010 и 2009 е изплатена част от главницата в размер съответно на 1,161 хил. евро и 261 хил. евро.

16.3 Изисквания на облигационни и банкови заеми

Съгласно условията на облигационните заеми и банковите заеми, Групата следва да отговаря на редица оперативни и финансови изисквания.

Към 31 декември 2010 и 2009 Групата е нарушила финансово изискване на банков заем от ЕБВР с отчетна стойност съответно 11,892 хил.лв. и 9,891 хил. лв.

Съгласно клаузите на договора, нарушението на изискване по заема може да доведе до предсрочна изискуемост от страна на кредитора на част от заема или на целия заем, като тази възможност е предвидено да бъде изразена от ЕБВР писмено. Към датата на издаване на настоящия финансов отчет няма писмено или друго становище от ЕБВР относно последиците от неспазването на това условие. Заемът е представен като текущо задължение в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2010 и 2009.

Коефициент на просрочени вземания

Съгласно условията по договора с ЕБВР, Групата трябва да спазва максималното съотношение на просрочените вземания по ЕСКО договори за повече от 60 дни към общата сума на вземанията финансирани със средства от този заем да не превишава 5%. При просрочване на една или повече месечни вноски, като просрочено е оповестено цялото вземане от съответния длъжник.

Към 31 декември 2010 това съотношение е 15.54% , което представлява нарушение на изискването по договора.

Към 31 декември 2009 Групата няма просрочени вземания по ЕСКО договори. В края на месец декември 2009 Групата е сключила единадесет договора за поръчителство с търговски контрагент. Съгласно тези договори контрагентът се конституира като солидарен длъжник със съответния клиент за част от неговите задължения и изплаща просрочените вноски от тези клиенти в размер на 460 хил.лв. към датата на сключване на договорите за поръчителство. Поръчителят се съгласява да гарантира изплащането на вземания с балансова стойност в размер на 2,656 хил. лв. към 31 декември 2009, представляващи предимно падежиращите вноски по тези договори през 2010. В допълнение на това справедлива стойност на вземанията, определена от независимия оценител, по които има сключени договори за поръчителство е с 409 хил. лв. по-ниска от балансовата им стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

16. Заеми (продължение)**16.3 Изисквания на облигационни и банкови заеми (продължение)***Коефициент на парични потоци за обслужване на дълга*

Съгласно условията на договора с ЕБВР, Групата следва да поддържа съотношение на парични потоци на разположение за обслужване на задължения към сумата на следващото дължимо плащане на главници и лихви по заема от минимум 1.2. Към 31 декември 2010 и 2009 този коефициент е съответно 0.84 и 0.8, което представлява нарушение на изискванията по заема.

16.4 Заеми от несвързани лица

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2010 включват необезпечени заеми от Енергомонтаж АЕК АД, Енемона Старт АД, Енида Инженеринг АД, Изолко ООД и други в размер съответно на 1,768 хил. лв., 950 хил. лв., 384 хил. лв., 682 хил. лв. и 51 хил. лв. Заемите са с лихвени проценти между 8% и 9% и падеж през 2011 като срокът за издължаване може да бъде продължен с 1 месец.

16.5 Срок за издължаване на заемите

Получените заеми от Групата по договорен срок на издължаване са както следва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
До една година	71,230	60,338
Над една година	20,422	11,987
ОБЩО ЗАЕМИ	91,652	72,325

17. Финансов лизинг

Част от дълготрайните материални активи са наети по договор за финансов лизинг. Средният срок на договорите е три години. Средният ефективен лихвен процент по договорите за финансов лизинг е 7 %. Справедливата стойност на лизинговите задължения на Дружеството е близка до отчетната им стойност.

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Задължения по финансов лизинг с падеж:				
До 1 година	2,083	2,665	1,856	2,491
Между 2 и 5 години	3,710	5,692	3,517	4,994
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	5,793	8,357	5,373	7,485
Намалени с: бъдещи финансови такси	(420)	(872)	-	-
НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА	5,373	7,485	5,373	7,485

Балансовата стойност на активите (машини, съоръжения и оборудване), придобити чрез финансов лизинг към 31 декември 2010 и 2009 е съответно 8,177 хил.лв. и 9,596 хил. лв.

18. Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Групата през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2010 и 2009 Групата е начислила съответно 163 хил. лв. и 278 хил. лв. провизии по дългосрочни доходи на персонала, като за определянето на размера на провизията е използван лицензиран актюер.

Основните предположения, които са използвани от лицензирания актюер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Демографски допускания
- Таблица за смъртност
- Таблица за инвалидизиране
- Вероятност за оттегляне
- Финансови допускания
- Ръст на заплатите
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 6 % годишна норма на дисконтиране

19. Търговски и други задължения

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Задължения към доставчици	22,154	19,463
Задължения за дивиденди от привилегировани акции	881	-
Задължения към персонала	1,395	1,667
Задължения към осигурителни организации	433	609
Задължения по ДДС	502	1,374
Други задължения	1,645	4,557
ОБЩО	27,010	27,670

20. Провизии

Провизиите представляват начисления за неизползвани отпуски в размер на 408 хил. лв. и 634 хил. лв. съответно към 31 декември 2010 и 2009.

21. Приходи от продажби

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Приходи от строителни договори	98,446	109,478
Приходи от продажба на селскостопанска продукция	3,666	2,952
Приходи от продажба на пиво	7,182	6,456
Приходи от продажба на електроенергия	72,244	62,116
Приходи от продажби на компресиран природен газ	2,525	-
Приходи от услуги	1,666	2,642
ОБЩО ПРИХОДИ	185,729	183,644

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

21. Приходи от продажби (продължение)

Информация за строителните договори, по които се работи към датата на отчета за финансовото състояние е представена по-долу:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Възникнали разходи по договора и признати печалби (намалени с признати загуби) до момента	202,714	163,380
Минус: Междинни плащания	(168,701)	(145,559)
	<u>34,013</u>	<u>17,821</u>
Брутните суми, представени в баланса се състоят от:		
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори	39,928	33,745
Брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори	(5,915)	(15,924)
	<u>34,013</u>	<u>17,821</u>

Удръжките, държани от клиенти във връзка със строителни договори, са в размер на 5,192 хил.лв. и 4,553 хил. лв. съответно към 31 декември 2010 и 2009. Авансите, получени от клиенти във връзка със строителни договори са в размер на 23,713 хил.лв. и 14,180 хил. лв., съответно към 31 декември 2010 и 2009.

22. Финансови приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Приходи от лихви	3,790	2,726
Приходи от дивиденди	136	62
Приходи от валутни операции	29	24
Други финансови приходи	7	1,256
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	<u>3,962</u>	<u>4,068</u>

23. Използвани материали и консумативи и отчетна стойност на продадени стоки

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Отчетна стойност на продадени стоки	70,700	55,646
Разходи за материали		
Материали за строителна дейност	27,961	19,629
Материали, използвани за земеделска дейност	1,007	991
Материали за производство на бира	3,155	1,931
Разходи за инструменти	420	1,195
Консумирана електроенергия	434	354
Горива	1,124	1,073
Резервни части	209	141
Офис консумативи	98	129
Други	173	137
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	<u>34,581</u>	<u>25,580</u>

Отчетната стойност на продадените стоки съответно в размер на 70,700 хил. лв. и 55,646 хил. лв. за годината, приключваща на 31 декември 2010 и 2009 представлява себестойност на продадена електроенергия от Групата на трети лица.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

24. Разходи за услуги

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
По строителни договори с подизпълнители	18,641	28,883
Услуги с механизация	720	808
Транспорт	1,502	1,211
Правни консултантски услуги	1,483	1,521
Договори за посредничество свързани с износ на ел. енергия	757	1,177
Търговско право за пренос на електроенергия	2,454	905
Застраховки	600	1,233
Реклама	193	273
Телекомуникационни услуги	300	285
Наеми	1,656	2,073
Други услуги	7,674	5,883
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ	35,983	41,051

Разходите за други външни услуги за 2010 година са представени в следната таблица:

	Годината, приключваща на 31.12.2010
Производствен контрол и строителен надзор	961
Охрана	155
Обучение	83
Офис разходи	202
Данъчно и счетоводно обслужване, одит	401
Банкови такси и комисионни	1,632
Абонаменти и членски внос	205
Разходи за проектиране	2,026
Сервизно обслужване на автомобили, паркинг	329
Медицинско обслужване	84
Текущи ремонти	195
Земеделски разходи- жътва, сушене, пръскане, други	284
Нотариални и общински такси	95
Други	1,022
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДРУГИ УСЛУГИ	7,674

Сравнителни данни за 2009 не са представени, тъй като не са налични в същия формат, както за 2010. По съществените разходи за 2009 година включват разходи за проектиране в размер на 2,058 хил. лв., разходи за банкови такси и комисионни 1,068 хил. лв., производствен контрол и строителен надзор 314 хил. лв., разходи за охрана 136 хил. лв., сервизно обслужване на автомобили и паркинг 358 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25. Разходи за персонала

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Възнаграждения	28,932	30,776
Социални и здравни осигуровки	3,945	3,740
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	32,877	34,516

26. Други разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Командировъчни	978	1,308
Ваучери за храна	944	1,329
Разходи за еднократни данъци и такси	473	274
Разходи за обезценка	338	-
Брак на дълготрайни активи	31	149
Други	511	1,037
ОБЩО ДРУГИ РАЗХОДИ	3,275	4,097

27. Други печалби, нетно

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Постъпления от продажби на дълготрайни активи	2,960	158
Балансова стойност на продадени и отписани дълготрайни активи	(1,415)	(130)
Печалба от продажби на дълготрайни активи	1,545	28
Постъпления от продажби на материали	3,635	1,766
Балансова стойност на продадени материали	(3,598)	(1,603)
Печалба от продажби на материали	37	163
Приходи от наем	610	1,207
Приходи от финансиране	1,205	1,022
Отписани задължения	118	146
Приходи от консултантски услуги	19	76
Други	839	5
ОБЩО ДРУГИ ПЕЧАЛБИ, НЕТНО	4,373	2,647

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28. Финансови разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Разходи за лихви	5,735	5,040
Разходи по финансов пасив по привилегировани акции	670	-
Загуба от курсови разлики	73	85
Други финансови разходи	251	35
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	6,729	5,160

29. Данъци

Отсрочените данъци са следните:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Отсрочени данъчни активи		
Обезценка на вземания	67	53
Провизии	68	68
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ	135	121
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	2,009	1,960
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	2,009	1,960
ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ, НЕТНО	1,874	1,839

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2010 и 2009 са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно изменението на Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

Отсрочените данъчни активи и пасиви, признати в собствения капитал за годината, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Отсрочен данък признат в собствения капитал	-	(1)
ОБЩО ОТСРОЧЕН ДАНЪК ПРИЗНАТ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	-	(1)

Разходите за данък върху печалбата за годината, приключваща на 31 декември 2010 и 2009 са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Текущ разход за данък печалба	354	1,634
Отсрочен данък във връзка с възникване и обратно проявление на временни разлики	35	137
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	389	1,771

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Данъци (продължение)

Изчисленията за ефективния данъчен процент са представени в следната таблица:

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Печалба преди данъчно облагане	4,836	16,996
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък по приложима данъчна ставка	484	1,700
Данъчен ефект от неподлежащите на приспадане и на облагане позиции	(201)	71
Ефект от различни данъчни ставки в други данъчни юрисдикции	106	-
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	389	1,771
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	8%	10%

30. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството-майка, на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода.

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Дял от нетната печалба за акционерите на Дружеството-майка	4,662,000	14,816,000
Среднопретеглен брой на обикновени акции	11,933,600	11,933,600
Доходи на акция (в лева)	0.39	1.24

Доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват обикновени акции с намалена стойност.

Както е оповестено в бел. 15 към 31 декември 2010 Дружеството-майка има издадени варианти и привилегирани акции, които през 2010 не влияят върху дохода на акция с намалена стойност, тъй като тяхното конвертиране в обикновени акции не би намалило дохода на акция.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата, с които има реализирани сделки през 2010 и 2009 са както следва:

СВЪРЗАНО ЛИЦЕ	ОПИСАНИЕ НА ВИДА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕТО
„Алфа Енемона“ ООД	Асоциирано дружество
„Свиленград-газ“ АД	Асоциирано дружество към 31 декември 2009
„Глобал Кепитъл“ ООД	Дружество под общ контрол
„Джи Ойл Експерт“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Еко Инвест Холдинг“ АД	Дружество под общ контрол
„Ресурс Инженеринг“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Софтгео-Линт 2006“ ООД	Дружество под общ контрол

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. Сделки със свързани лица (продължение)

Таблицата по-долу представя получените приходи от свързани лица:

	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
„Алфа Енемона“ ООД	136	160
„Джи Ойл Експерт“ ЕООД	3	1
„Еко Инвест Холдинг“ АД	-	5
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	139	166

Приходите от свързани лица представляват предимно приходи от дивиденди.

През 2010 и 2009 година Групата няма извършените разходи по сделки със свързани лица.

Таблицата по-долу представя салдата на вземанията от свързани лица към 31 декември 2010 и 2009:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
„Глобал Кепитъл“ ООД	11	-
„Еко Инвест Холдинг“ АД	2	-
„Софтгео-Линт 2006“ ООД	-	79
ОБЩО	13	79

Вземанията от свързани лица се състоят от търговски вземания (бел. 13).

През 2010 и 2009 на служители от управленския персонал са изплатени възнаграждения в размер на 3,035 хил. лв. и 2,027 хил. лв.

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала**Категории финансови инструменти**

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Финансови активи		
Заеми и вземания	144,292	107,661
Инвестиции, държани за продажба	49	49
Парични средства	6,628	23,379
Финансови пасиви		
Финансови пасиви по амортизирана стойност	128,238	107,480

Заемите и вземанията включват предоставени заеми от Групата, в това число търговски и други вземания и брутни суми дължими от клиенти по строителни договори. Във финансовите пасиви по амортизирана стойност са включени получени заеми от Групата, задължения по лизинг, както и търговски и други задължения.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32 Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)*Кредитен риск*

Групата е изложена на кредитен риск, в случай, че клиентите не изплатят своите задължения.

Състоянието на разчетите с основните контрагенти на Групата е както следва:

Наименование	Тип	Балансова	Балансова
		стойност на вземането към 31.12.2010	стойност на вземането към 31.12.2009
Контрагент 1	в страната	27,919	27,554
Контрагент 2	в страната	18,499	3,982
Контрагент 3	в страната	10,077	3,943
Контрагент 4	в чужбина	8,047	-
Контрагент 5	в страната	3,789	2,838

Балансовата стойност на финансовите активи в консолидирания финансов отчет, нетно от обезценка, представлява максималната изложеност на Групата на кредитен риск. Търговските и други вземания не са обезпечени освен вземане от Контрагент 1 по един строителен договор, както е описано в следващия параграф.

Вземането от Контрагент 1 включва брутна сума дължима от контрагента по един строителен договор в размер на 20,836 хил. лв. и 23,020 хил. лв. към 31 декември 2010 и 2009. Договорът е сключен през 2009 и е в процес на изпълнение към 31 декември 2010 и 2009, като към датата на този консолидиран финансов отчет, страните изпълняват ангажиментите си в съответствие с договорените условия. С цел обезпечаване събираемостта на вземането си, през 2010 Групата е договорила и получила плащане по този договор в размер на 2,500 хил. лв. и сключва със мажоритарния собственик на контрагента договор под условие за покупка на 98% от акциите на контрагента за обща сума от 1 лв., при условие, че контрагента не изпълни задължението си за плащане на сумите дължими по договора. Към 31 декември 2010 Групата е извършила анализ на справедливата стойност на обезпечението, който показва, че справедливата стойност на обезпечението покрива вземането от контрагента по този договор. Анализът е направен на база на модела на дисконтираните парични потоци и допускания за бъдещата оперативна дейност на контрагента. Групата не е начислила обезценка на това вземане.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата може да има затруднения при изпълняване на своите задължения, свързани с уреждането на финансови пасиви, които изискват плащане на пари и парични еквиваленти или друг финансов актив. Ликвидният риск може да възникне от времева разлика между договорените падежи на паричните активи и пасиви, както и възможността длъжниците да не могат да посрещнат задълженията си в договорените срокове.

Към 31 декември 2010 и 2009 недисконтираните парични потоци по финансовите пасиви на Групата, анализирани по остатъчен срок от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние до датата на последващо договаряне или предвиден падеж, са както следва:

Към 31 декември 2010	От 1 м.	От 3 м.	От 1 г.	Общо
	до 3 м.	до 1 г.	до 5 г.	
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	17,769	9,241	-	27,010
Заеми	29,401	45,390	21,443	96,235
Задължения по финансов лизинг	464	1,392	3,517	5,373
Общо финансови пасиви	<u>47,634</u>	<u>56,023</u>	<u>24,960</u>	<u>128,618</u>

32 Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)*Ликвиден риск (продължение)*

Към 31 декември 2009	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 г. до 5 г.	Общо
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	9,472	18,198	-	27,670
Заеми	15,839	47,516	13,186	76,541
Задължения по финансов лизинг	666	1,999	5,692	8,357
Общо финансови пасиви	<u>25,977</u>	<u>67,713</u>	<u>18,878</u>	<u>112,568</u>

Текущите заеми на Групата включват кредитни линии и овърдрафти с падеж през 2011. Групата традиционно предоговаря част от кредитните си линии и овърдрафти. Кредитните линии от Сосиете Женерал Експресбанк и Ситибанк клон – София с общо усвоена част към 31 декември 2010 в размер на 18,453 хил. лева са целево отпуснати за изпълнението на конкретни строителни договори (виж също бел. 16). Изплащането на тези кредити е обвързано с изпълнението на ангажиментите на Групата по съответния договор и с паричните потоци генерирани от конкретния строителен договор.

Валутен риск

Поради осъществяване на дейността си в национален мащаб и в рамките на ЕС Групата е изложена на незначителен валутен риск. Много малък процент от приходите/разходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Групата счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлияло съществено на печалбата или загубата.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промени в лихвените нива основно от получените банкови и облигационни заеми с променлив лихвен процент, които възлизат на общо 57,790 хил. лв. и 36,866 хил. лв. към 31 декември 2010 и 2009 и лихвените плащания по тях са базирани на EURIBOR и SOFIBOR плюс надбавка. Към 31 декември 2010 и 2009 Дружеството не използва инструменти за компенсиране на потенциалните промени в нивата на EURIBOR.

Ако лихвата по тези получени заеми с променлива лихва се увеличи с 0.5% през 2010 и 2009, това би довело до увеличение на разходите за лихви за годината, съответно намаление на печалбата след данъци, в размер на 289 хил. лв. и 193 хил. лв., и обратно, при намаление на лихвата с 0.5%.

Управление на капитала

Групата управлява собствения си капитал, за да работи като действащо предприятие и оптимизира възвръщаемостта чрез подобряване на коефициента дълг към собствен капитал.

Капиталовата структура на Групата се състои от разплащателни средства, получени заеми и собствен капитал, включващ основен капитал.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2010 и 2009 е както следва:

	Към 31.12.2010	Към 31.12.2009
Заеми	91,652	72,325
Парични средства и парични еквиваленти	(6,628)	(23,379)
Заеми, нетно от парични средства	85,024	48,946
Собствен капитал	112,532	102,949
Коефициент на задлъжнялост (заеми нетно от парични средства отнесени към собствения капитал)	0.76	0.47

33. Корекция на грешки и прекласификации

През 2010 Групата установява наличието на грешки по отношение на представянето на активи по проучване и оценка на минерални ресурси. Както е оповестено в бел. 7, Дружеството развива проект за проучване и оценка на минерални ресурси, който следва да се отчита в съответствие с МСФО 6 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси. До 31 декември 2009 Групата е отчитала и представяла тези активи като Имоти, машини и съоръжения.

През 2010 активите са прекласифицирани и сравнителната информация е преизчислена, както следва:

Към 31 декември 2009	Преди прекласификации	Ефект от прекласификации	След прекласификации
Активи по проучване и оценка на минерални ресурси	-	1,289	1,289
Имоти, машини и съоръжения	72,423	(1,289)	71,134
Общ ефект от прекласификации	72,423	-	72,423
Към 31 декември 2008	Преди прекласификации	Ефект от прекласификации	След прекласификации
Активи по проучване и оценка на минерални ресурси	-	594	594
Имоти, машини и съоръжения	65,171	(594)	64,577
Общ ефект от прекласификации	65,171	-	65,171

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

33. Корекция на грешки и прекласификации (продължение)

Поради увеличението на обема на Дейността на Групата във връзка с ЕСКО договори, в настоящия консолидиран финансов отчет вземанията по ЕСКО договори са класифицирани като предоставени заеми и вземания. Ръководството счита, че това представяне предоставя по-точна информация по отношение на активите на Групата. Сравнителната информация е преизчислена, като ефекта и активите, които засяга са както следва:

Към 31.12.2009	Преди прекласификации	Ефект от прекласификации	След прекласификации
Нетекущи предоставени заеми и вземания	20,683	1,557	22,240
Текущи предоставени заеми и вземания	-	13,026	13,026
Други нетекущи активи	5,087	(5,053)	34
Други текущи активи	7,992	(7,992)	-
Търговски и други вземания	40,234	(1,538)	38,696
Общ ефект от прекласификации	<u>73,996</u>	<u>-</u>	<u>73,996</u>
Към 31.12.2008	Преди прекласификации	Ефект от прекласификации	След прекласификации
Нетекущи предоставени заеми и вземания	13,021	5,125	18,146
Текущи предоставени заеми и вземания	-	11,113	11,113
Други нетекущи активи	5,723	(5,707)	16
Други текущи активи	3,872	(3,872)	-
Търговски и други вземания	34,518	(6,659)	27,859
Общ ефект от прекласификации	<u>57,134</u>	<u>-</u>	<u>57,134</u>

34. Условни пасиви

Към 31 декември 2010 и 2009 от името на дружествата в Групата са издадени банкови гаранции, съответно в размер на 62,256 хил. лв. и 45,620 хил. лв., които са предимно във връзка с изграждане на строителни обекти, енергийни и други съоръжения.

35. Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящите консолидирани финансови отчети е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

Оперативните сегменти в Групата са следните:

- Инженеринг, строителство и монтажни дейности (включително енерго-ефективни дейности);
- Търговия с електроенергия;
- Други сегменти, които включват – производство на бира, производство на силскостопанска продукция, търговия с компресиран природен газ, управление на активи и други

Представената таблица по-долу включва приходите, разходите и резултатите на Групата от продължаващи дейности на базата на идентифицираните сегменти, в съответствие с МСФО 8:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2010

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. Отчитане по сегменти (продължение)

Представените приходи и разходи по-горе включват приходи и разходи само от външни клиенти и не включват продажби между сегментите.

Разпределението на активите и пасивите по сегменти е както следва:

	Активи по сегменти		Задължения по сегменти	
	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2010	Годината, приключваща на 31.12.2009
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	185,892	147,945	100,537	81,455
Търговия с електроренергия	6,050	8,889	7,109	12,972
Други сегменти	58,198	73,870	29,962	33,322
Общо	250,140	230,705	137,608	127,749

Географско разпределение

През 2010 година Групата разкри клон в Република Словакия. Приходите на клона за 2010 година възлизат на 9,677 хил. лв. Дълготрайните активи намиращи се в клона към 31 декември 2010 година са с балансова стойност в размер на 448 хил. лв.

През 2010 година Групата и продала електроенергия на клиенти в следните държави: Австрия (на стойност 16,515 хил. лв.), Словения (на стойност 13,396 хил. лв.), Сърбия (на стойност 7,926 хил. лв.), други държава на стойност 3,392 хил. лева.

През 2009 година Групата е продала електроенергия на клиенти в следните държави Сърбия (на стойност 24,854 хил. лв.), Словения (на стойност 8,058 хил. лв.), други държави (на стойност 5,068 хил. лв.).

36. Събития след отчетния период

Във връзка с емисия варанти, издадена от Енемона АД, на 10 януари 2011 се проведе редовно годишно Общо събрание на собствениците на варанти, на което бе взето решение те да не бъдат упражнени, тъй като текущата пазарна стойност на базовия актив (обикновени акции) на регулирания пазар е под определената цената за упражняване на вариантите.

През януари 2011 Дружеството-майка започна процедура по увеличение на капитала чрез издаване на акции и регистрирането им за търговия на Варшавската фондова борса. Конкретните параметри на емисията предстои да се уточнят.

Считано от 7 февруари 2011 емисията обикновени акции на Дружеството-майка (с борсов код E4A) беше допусната до търговия на официалния пазар на акции, сегмент „В” на Българската Фондова Борса (БФБ). От тази дата е прекратена регистрацията на емисията на Неофициалния пазар на акции, сегмент „А” на БФБ.

На 14 февруари 2011 се проведе заседание на Съвета на директорите на Енемона АД, на което бе взето решение за учредяването на дъщерно дружество - Артанес Майнинг Груп АД, със седалище и адрес на управление - гр. София, капитал 2,000 хил. лв. и възможност за записване от Енемона АД на 1,999,995 броя обикновени поименни акции с право на глас, с номинална стойност на акция 1 лв., представляващи 99.99975% от капитала на учреденото Дружество.

36. Събития след отчетния период (продължение)

На 31 март 2011 г. „Енемона“ АД подписа Договор за покупко-продажба със София Франс Ауто АД за 10,497,999 обикновени поименни акции, представляващи 99.98% от капитала на дъщерното дружество „Агро Инвест Инженеринг“ АД. Определената покупна цена е в размер на 18,421,758 лв. Сделката включва и пакет от 49.96% от акциите на „Ломско пиво“ АД.

На 1 ноември 2010 Съвета на директорите на ФЕЕИ АДСИЦ взема решение за увеличаване на капитала на Дружеството чрез емитиране на нови обикновени, свободно прехвърляеми, безналични акции, с право на глас, с право на дивидент и ликвидационен дял. През месец януари 2011, с решение No35-Е от 24.01.2011, Комисията за финансов надзор, одобрява проспект за увеличение на капитала чрез емитирането на 5,213,496 броя акции с номинал 1 лев и емисионна стойност 1,30 лева. На 16 март 2011 проспектът за увеличение на капитала на дружеството е публикуван на интернет страницата на ФЕЕИ АДСИЦ.